

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, September' 29-dikén 1818.

Északi Amerika.

Az Egygyesült Státusok ezen esztendőben Jul. 4-dikén a' magok függetlenségének 42-dik esztendejét innepelvén, így ír felölle egy Amériikai tudósító: — „Soha se' mutatta-ki a' mi Respublikánk' megfundálódásának inneplése' alkalmatosságával a' nép oly közönségesen 's oly nagy elragadtatással a' maga örvendezését, mint most Jul. 4-dikén; 's részese-dik ezen örömből más nép is minden, a' hol tsak valami indulat van arra, hogy az emberi nemzetnek egy szabad menedék helyéről érdeme szerént itélni akarjon. Negyvenkét esztendőök teltek-el azolta, hogy a' mi atyáink az istent, a' magok' czélzásaik' tisztaságáért bizony-ságul híván, magokat öszszetsatolták 's az Anglus Amerika' szabadságát kihirdet-ték. Hijába folyamodtak öök esdeklésseik-vel az Anyahazához, azért, hogy azon jusokkal való élést, mellyet a' természet minden embereknék adott, nékiek megengedje. Tehát fegyverhez kaptak. So-kaig tartott a' tusakodás és kétséges ki-menetellel folyt: de tsakugyan győzedel-meskedtek végezetre a' bátorság 's állha-talosság, 's a' Washington' Géniu-sa az isteni gondviselés segedelmével, a' nemzeti egyenlőségre és a' nép' vir-tusaira helybezteté a' haza' szabadságait. Azon 55 Patriótak közzül, kik a' mi füg-getlenségünkről szolló Nyilatkozatást alá-irták, még életben vagynak ötön: úgy-mint: *Jefferson, Adams, Carrol, Flo-ryd, és Ellery*. Igen méltó módon in-

neplé most nevezetesen Kentucky tar-tománya ezen napot, az által, hogy kö-zönségesen kinyilatkoztatá annak ohajtá-sát, hogy bár tsak az ő Déli Amériikai atyafiainak, kik most a' magok szabad-ságok mellett tusakodnak, függetlenségét is esmerné-meg az Északi Amériikai Sza-bad Státusok' Országlószéke. A' mi füg-getlenségünket kitettzőleg kedvelli az is-teni gondviselés; népességünk és bol-dogságunk egyenlő mértékben nevedek-nek. Az Európából hozzánk vándor-ló emberek számát, naponként, átaljá-ban két százra, 's a' naponként születő gyermekek' számát ezerre számlálják.“

Philadelphiában azt a' jegyzést te-szi egy újság, hogy Orosz Hertzeg Gal-litzinnek egy fija, a' ki már jó ideje hogy a' Catholica vallásra állván Pappá lett, az Alleghany-hegyek mellett egy kis faluban paposkodik, tudniillik azon vi-déken, a' hol sok Amérikába vándorlott Irlandus Catholicusok letelepedtek. Nem régen egy kis templomot épített a' falu-jában.

Némelly újságlevelekben ismét sok szó-beszédből álló vetekedéseket olvasunk affelől, hogy az Amériikai seregnek a' Gen. Jackson vezérlése alatt a' Flori-dai határokra történt bemenetele 's *Pen-sacolának* elfoglalása, jól esett-é vagy rosszszúl, 's vissza fog-é Spanyolország-szágnak önként adattatni, vagy nem, 's több effélék. De legjobb leszen talám az ezen tárgy felett való vetekedéseket, ha egyéb irnivalót találunk elhalgatni 's az egész dologról való ítélet-tételt a

Congressusra bizni, a' melly elejébe az efféle tárgyak tartoznak.

A' Meksikoi levelek szerint, a' Vera-Cruz és Meksiko között való közösülés' útját ismét ketté vágta az insurgens Olálkodó csoportok.

D é l i A m é r i k a.

Az *Angosturából* jött tudósítások szerint az Insurgensek' fő vezére Bolívar's azon Wilson nevű Angius Oberster között, ki az Insurgenseknél szolgál, kedvetlen villongás ütött-ki, melynek némelyek szerint ezen Obersterre, mások szerint pedig az egygyikre éppen úgy mint a' másokra nézve is, rossz kimenetele lehet. A' történetről így beszélnek: Oberster Wilson gyakran vette eszébe, hogy a' Bolívar hadi plánumainak gyakorta szerentsétlen követkevései volnának, mellyeket az ő plánumainak hibás volta okozna: melyre nézve Wilson ezekről bizodalmas beszélgetésekbe elegyedett a' második vezérrel Pacz Generálissal, 's kimondta egyenesen, hogy ha boldogulni akarnak, Bolivártól el kell vétetni a' fő vezérséget. Pacz eleintén tettette, mint ha Wilsonnal mindenekben egygyetértene, csak azért, hogy minden gondolkodását egészen kivegye belőlle, melly célját elérvén, a' Collegájának Bolivárnak mindeneket megbeszéllet, a' ki Wilsont azonnal elfogatta, hogy katona ítélőszék' elejébe állittassa.

Egy Londoni újságban egy kevéssé más fordítással irnak ezen dologról: — „A' mi Venecuelából érkezett legújabb tudósításaink, úgy mond, valóságának lenni erősesítik azt, hogy az Insurgenseknek az ő utóbbi táborozásbéli szerentsétlenségeiket, Bolivárnak a' hadi dolgokban való járatlansága okozta. Az ő seregei sokkal számosabbak voltak a' Királyi seregeknél: de ő, mikor ezek magokat Calabozóhoz vissza vonták vala,

a' helyett, hogy egész erejével sorkokba lett volna, magát az ellenség' *Marschai's Contramarschai* által megsaláttatni engedte, armádáját részekre osztván, ide's amoda való küldözés által meggyengítette. Így történt, hogy itt egy, ott más tsapatjai megverettettek, sőt oly vigyázatlan volt, hogy magát Kir. Generális Lopez által a' táborban és éppen a' sátorban meglepetni engedte, midőn minden bagázsájától úgy megfosztatott, hogy nem soká valóságos rongyosan érkezett meg *Angosturába*. A' rajta lévő formaruhán 's kardján kívül egyebe semmije se' volt. Így vesztett-el Angosturában három hetet, a' hol azt beszéltek, hogy *Wilson*, ki ezen hibákért ellene kikelt 's letétetését kívánta, katona ítélőszék elejébe akarja állittatni. Hanem Trinidadból egyebet irnak Jul. 16-dikán, azt tudniillik, hogy az Insurgens Országlószék jóvá hagyta az Oberster Wilson tanátslását, mellyet Bolívar megtudván maga lemondott a' fő vezérségről, 's mint számkivetett ember Angosturába vonta-el magát: helyébe pedig Pacz lett fő vezér. —

Mondják, hogy ezen Országlószék ismét Angliába küldött egy tiszte, hogy még egy Anglus Regimentet verbuláljon-fel. Pénzt is adott keze alá annyit, hogy minden rekrútának 300 Dollár foglalót adhasson.

* * *

Ujságainkban egy levél jött-ki, a' melly Május' 19-dikén indult *Buenos-Ayresből*, és ezek taláttatnak benne: — „Itt küldöm Uraságtoknak annak a' Maypói gyözedelemnek némelly környülállásait, melyben, mint ezt már eddig az Anglus újságokban olvashatták Uraságtok, a' Spanyol Király' armádája semmivé tétetett. Az Anglus tisztek magokviselete, kik az Insurgens armádánál szolgálnak, figyelmet érdemel; 's különös megemlítésre méltó mind ezek között.

O - Brien nevű Anglus Majornak nemes tselekedete. Minekutánna ezen tiszt az ellenség' kezéből egy zászlót kiragadott volna, mint igasságos ragadomány egy montlizzák is kezire került, melyben 400 untzia arany (6800 Dollár) találtatott. Ő azonban nem gondolván azzal, hogy maga is szegény ember, 's hogy ő is *Talcanál* nem sokkal azelőtt minden bagázsáját elvesztette vala, még a' fő vezér *St. Martin'* biztatására se' akart egy krajtzárt is ezen ragadományból megtartani, ekképpen felelvén: *Nagyobb szüksége van erre a' Hazának, mint nékem.* — O - Brien Irlandiai születésű ember; nagyon magasztalják ezen tselekedetiért. — A' Spanyolok *Chiliben*, az északi részen még csak *Talcahuánát*, a' déli részen pedig *Valdiviát* és *Chiloe* szigetét birják.

* *

Azt a' Generális Artigast, kiről tudjuk, hogy ő eleintén a' Buenos-Ayresi Egygyesült Státusoknál szolgált, de azután ezeknek országlószékével összeveszván a' *La-Plata* bal partján maga egy különös Státust formált, 's azolta mind a' Buenos-Ayresiekkel mind a' Portugallusokkal tusakodni kéntelenítettik, egy Amériakai ember, a' ki véle jó esmerettségben van, úgy rajzolja-le a' *Washingtoni* újságban, mint a' Déli Amériakaiak között a' legvitézebb 's legbetsületesebb Pátrióták' egygyikét: —

„Az ő külső tekintete, úgy mond, nemes, szíve ki-nyílt, de engedelmességet parantsol; megelégedett 's együgyü életet él. Egyszer egy Északi Amériakai embernek nagyon szemibe tűnvén, hogy semmi kivarrott 's arany vagy ezüst bójtos ruha nintsen rajta, ezi Artigas eszebe vette, 's így szollította-meg az embert: — „Az úr nagyon nézi az én szegény megavult öltözetemet. Nékem ugyan a' közönséges kassában meglehetősen summa pénzem van, de nekünk első

kötelességünk az, hogy fegyvert vásároljunk; sokféle ellenségeink vagynak, 's mi mind ezek mellett is eltökélttük magunkban, hogy szabadságunkat 's függetlenségünket megszerezzük. De tsakugyan van nékem egy jobb kaputom is, hanem én azt nem viselem minden nap'. — A' nélkül, hogy Artigas valami úgy nevezett *kipallérozott lélekkel* birna, bír ő igen józan emberi okossággal 's egyenes ítélet-tételbéli tehetséggel. Haragudni soha se' látták. Plánumait nagyon tsendes elmével teszi mindenkor 's úgy is hajtja végre. Semmi egyéb indulatossággal nem bír, tsak azzal, hogy hazáját megszabadithassa; 's erre nézve egész plánuma 's ohajtása az, hogy a' *La-Plata* mellyéki tartományok egy szövetségi kötés által mind öszsztsatoltassanak, mint az Északi Amériakai szabad Státusok. — Egyszer, így folytatja szavait az Amériakai ember, valaki *Washington*hoz találván hasonlítani Artigást, ő ekképpen felelt: — „Nintsen itt egy *Washington* is, és én kevesebbé hasonlítok ezen nagy emberhez, mint akár ki más. Adná isten, hogy találatna egy oly emberünk, a' ki *Washington*t követvén, a' különböző részeket köztünk egygyesithetné 's bennünket arra a' függetlenségre elvezérelhetne, a' mellyet minnyájan kívánunk, de a' mellyet, fájdalom, külömbkülömbféle útakon kívánunk elérni.“

„Artigas még most, így végzi szavait az Amériakai író, még most tsak Gerillas hadat folytat; az ő katonáji vad emberekhez hasonlitanak; de minden nyomoruságokhoz neki keményedtek; nagyobb részint lovasok. Megvetéssel szenvednek ezek minden inségeket. Hogy ezek ellen valamelly ellenség szerentsé- sen tsatázhasson, tsupa lehetlenség. Ha valakira vagy valahova betsapnak, onét ismét oly nagy hirtelenséggel ellődulnak, mint ha ott se' jártak volna.“

Német Ország.

A' folyó September' 17 - dikén (így írják *Berlinből*). Sándor Császár ő Felsége Aachen felé folytatván útját, ide (Berlinbe) megérkezett. *Memelen* túl Pruszsiai fő Elölülő Auerwald és Kommandirozó Generalis Borstell urak fogadták és tisztelték. Ő Cs. F. ge 7 - dikben hagyta oda Petersburgot. *Berlintől* két óra távolságra lévő városkában Köpnikben Király ő F. ge által fogadtatott, hol a' Császár addig való úti szekereből a' Királlyal egygyütt hat lovas gála hintóba ülven, legalább 24 ezer emberekből álló parádézó sereg között jöttek-be Berlinbe. Érkezésüket 101 ágyulövés, 's a' kapun való bejövésüket minden harangok' megzúdulása, jelentették. A' Koronaörökös a' több Princzekkel 's Generálisokkal egygyütt még a' városon kívül egy ezen alkalmatossághoz képpent elkészített régi Vadász háznál köszöntöttek a' Felséges utast. Egy legalább fél mértföldnyi lineát formáló katona sor előtt ló háton jöttek - el ő Felségek, a' hol Regiment 's Batalion tisztelet - tétel 's *hurrah!* kiáltás által köszöntöttek. A' hurra! kiáltásban a' véghetetlen sokság is részt vett vivátkiáltozás és kaptsoválás által. A' Császár annak a' Pruszsus Regimentnek formaruhájába volt öltözve, melynek tulajdonosa, 's mejjén a' Pruszsus Fekete Sas Rend czimere, a' Pruszsus Király pedig és a' Házabeli Princzek mejeik az Orosz Sz. András' Rendje' czimerével diszeskedtek. Végig menven a' katona sor előtt, megállottak ő F. ge 's a' Regimenteket magok előtt szemlélték csoportonként elléptetni, 's köszönet - tételjeiket elfogadni. Mikor a' Császár nevét viselő Regiment közelgett, a' Császár ekkor a' Királyt oda hagyta, 's a' Regiment' elejébe állván, azt mint Oberster maga vezette - el a' Király előtt 's tette is meg az Obersteri tiszte-

letet; melly után ismét vissza jött előbbeni helyére a' Király mellé. Ez a' katonai pompa a' Királyi kastély mellett ment véghez, a' hol ekkor ő F. ge'k lovaiokról leszállván, a' minden rangú és rendű udvari 's egyéb Nagyok által tiszteltettek. A' Kir. Princzaszszonyok a' Kastély' gráditsára jöttek elejikke, 's a' többi. Estvérekelve az egész város megvilágosított, mellyet a' sokféle által - látzó képezetek között, az ő Felségek' képeik czimerezek legkitettzöbben A' Császár' kísérői között vannak: az Adjutánsa Gen. Hertzeg *Wolkonsky*, General - Lajtnántok Gróf *Czernitseheff* és *Mencikoff*.

* *

A' Pruszsus Király ilyen Kabinéti Rendelést hirdettetett - ki: —“

„Az 1813, 1814, és 1815 esztendőkbéli hazaoltalmazókhoz! Minekutánna a' mi elhullott Hérosainknak megtiszteltetésre a' legnevezetesebb tsaták' mezejeiken emlékezet - oszlopok állittattak fel, az a' kívánságom, hogy hüséges népemnek különösen pedig mind azoknak, a' kik alattvalójim közzül a' szabadságért és jusért való tusakodást kiállották, a' Királyért 's Hazáért való nemes magok' elszánása közönséges megesmertetésének jeléül, az Ország' fő városában is, V a s b ó l egy emlékezet - oszlopot emeltessek. Ennek fundamentum - köve, ma tétetett le, 's ennek pompáját az én Fels. Barátomnak és Szövetségesemnek az Orosz Császárnak jelenléte is fényesítette. Az oszlop esztendő alatt fog elkészülni. Ez, eme' nagy időbéli bátor tsatázókra nézve ditsösséges emlékezetül, 's a' nevedő ifjúságra nézve hathatós intésül fog szolgálni azeránt, hogy emezeknek a' vitézségben 's a' Király és Hazaeránt viseltető szeretetben, követőjik legyenek.

Költ Berlinben, Sept. 19 - dikén 1818 - ban. —“

„*Friedrich Wilhelm*.

Aachenből így irtak Sept. 3-dikán: — „Sándor Császár” számára itt két nagy épületet béreltek - ki; egy szép nyári kastélyt a városon kívül, a városban pedig azt a régi Präfektusi szép új épületet, melyben Napoleon két ízben lakott. A’ 30 ezer forintokat mellyeket mint bért ezen házért fizet a’ Császár, mind házi butorokra szánta annak *Vlaune* nevü mostani birtokos aszszonya. Magának semmit se’ tart-meg belölle, tsak azt a’ tisztességet, hogy ezután azon házibutorokat használhatja, mellyeknek a’ Császár néhány hetekig hasznokat fogja venni. Fényes épületeket fogadtak-ki a’ Lord Wellington’s Castlereagh számokra’ is. A’ pompa, mellyel különkülön mindenik Monárkhának bejövetele tartatni fog, minden várokozást felyül halad. A’ katonaság Weiden nevü falú és Aachen között két óra távolságra állittatik-ki két sorba; mellyek között a’ Király az érkező Császárok’ elejébe mindenkor kimenvén, fényes pompával vezetibe ő Felségeket. A’ bejövetelre az a’ kapú választatott-ki, a’ hol minden pompa legjobban szemléltethetik és a’ hely minden tekintetben legalkalmasabb. A’ Fejedelmi konyhákhoz kivántatók, árendába vannak kiadattatva azoknak, a’ kik krumplit, hust, zöldséget, gyümöltsöt, bort, egy szóval mindent meghatározott áron fognak szolgáltatni. Az erdőmestereknek meg van parántsolva, hogy nyoltz-nyoltz napra mindenik mennyi vadat szolgáltatasson-be; a’ házi majorságot nagy számmal öszszevásárlották ’s hizlalják; minden vizeinkben találtató halaknak legbetesebb nemei fognak a’ Fejedelmi asztalokon diszeskedni. A’ tengeri halaknak Antwerpiából Aachenbe lejendő hordatatássokra sebes postaszekerek vétettek-fel. A’ theatromi időtöltési fényességek se’ felejtődtek-el. A’ helybéli jádzókon kívül más helyekről is számos jádzó mesterek hivattattak ide. Catalani is éne-

kelni fog itt. Leghiresebb muzsikusok ’s tántzolók készülnek táalentumaik’ kimutatására. A’ nagy Redouth (bál) szálát felezifritották. Egy szóval mindenek oly úri-ábrázatot vettek-fel Aachenben, hogy a’ lakosok alig veszik észre, hogy hol vagynak. Most ők egy fő várossal se’ tserélnék-fel a’ magokét. Oly tiszteletben is tartják ők ezen városnak építőjöt, a’ *Nagy Károlyt*, a’ milyenbe semmi Hodoltatót, semmi Hérost, és semmi Törvényhozót nem, a’ ki oly igézövé tudta tenni lakóvárosát, hogy még a’ késő maradékokat is ily nagyon ide bájolja. Perry nevü újságíró a’ Londoni Morning Chronicle kiadója is megérkezett már ide, hogy a’ kútfő mellől olvasó hazájafijainak orrigináros újságtzikkelyekkel szolgálhasson a’ Monarkhák bejövetelének pompájiról ’s a’ Congressust illető egyéb környülállásokról. De más nevezetes újságok’ kiadóji se’ felejtkeztek-el jó levelezőkről gondoskodni.“

Frantzia Ország.

A’ Berry Hertzezné szerentsétlen fiú szülöttje, világra lett jöte után alig élt annyit, hogy megkeresztelhették, de nem adtak néki semmi nevet; 14-dikben estvéli 11-gyedfél órakor temették-el. A’ Hertzezné Udvari Papja az Amiensi Püspök ’s a’ Hertzeg fő Udvarimestere Marquis *Anjorant*, hat-hat hintókban ülvén vitték-ki St. Denisbe. Kisérték egy Tiszt, ’s egy Brigadéros, Monsieurnek négy testörzőjivel. St. Denisben az a’ Kánonok úr, kire a’ Királyi familiai temetőhely’ őrzése bizattatva van, a’ testet által vévén, betette azt a’ Királyi kriptába. Koporsójára ily irás van metzve: Itt nyugszik a’ Felséges és igen Hatalmas N... Artois Princznek, Frantziaország’ Unokájának, a’ Felséges és igen Hatalmas *Artois* Ferdinand Károly Princz, *Berry* Hertzeg, Frantziaország’ fija, ’s *Karolina Ferdinanda Louisia*, két Si-

ciliák' Princzaszszonya', fíjoknak holt teste, a' ki 1818-ban Sept. 15-dikán, a' születésközben halálozott-meg."

A' betegágyas Hertzezné, ahoképepest mint az ily szülési környülállások között lehet, jól volt.

Bourbon Hertzeg is naponként jobban érzi magát. A' földre lett szerentsétlen levettetése után öt óráig feküdt ott a' nélkül, hogy egy szót tehetett volna.

Az Országlószéknek a' számkivetett Frantziákra nézve felvett systemája eránt egy időtől fogva külömbkülömb vélekedések uralkodtak: de az Országlószék mind eddig legkissebbet ki nem hirdetett felöllök. Az Anglus Kurir azonközben így okoskodik ezen tárgy felől: — „Oly hirt terjesztettek vala el, hogy a' Király' neve napjának innepe' alkalmatosságával csoportosan vissza fognak ezen számkivetett Frantziák a' hazába hivattatni. Az alatt, hogy egy rész (a' Liberálisok' része) ezt a' hirt mint valóságot 's mint tulajdon győzedelmeskedését úgy nézte, a' másik rész (az Ultrák' része) nagyon eltsüggedett vala, 's közönséges szerentsétlenségnek tartotta lenni a' dolgot. Azonközben mind két rész megtsalta magát. Az Országlószék' systemája az, hogy szüntelenül készen tartja Frantziaországnak kapuit az azok előtt való megnyitásra, kiket a' polgári nyughatatlanságok miatt az országból kiküldeni kéntelenített vala: hanem ezen kegyelem' útján tsak időnként 's egyenként fognak ezen szerentsétlenség elhagyott familiájik' kebelébe vissza térni, és nem csoportosan. Ez a' megkegyelemzés tsak nagy tsendességgel 's nem némelly politikusok' lármás módja szerént fog munkába vétetni. Már tsak eddig is többek vissza tértek az Országlószék' meghatározásával a' magok' honnyokba, mégpedig úgy, hogy semmi terhes

vagy alkalmatlan feltételek öszsze nem költettek a' visszatérésre adatott engedelemmel; még tsak, mint ezelőtt az ily visszatérő számkivetettekkel történt, most különös politziai felvigyázat alá se' rendeltettek. Ezen emberek közt sok oly betsületesek találtattak, a' kik számkivetetéssek' ideje alatt oly tsendesen viselték magokat, hogy Frantziaország' határai mellett éltek, a' nélkül, hogy ott legkissebb háborgattatást kellett volna szenvedniük. Azok között, kiknek visszahivattatása utóbbszor meghatározott, találtatik Generális Mouton (a' Lobauai Gróf) is. Marschal Soultnak visszahivattatása is rég' sürgettetik, de az eránta való végzés még nem jött-ki."

Kolmárból ily tudósítást közöl az *Algemeine Zeitung*: — „Az a' hír, mellyet ezeu újság valami Bétsi tudósítás után kiadott, 's melyben valami Kolmári levelezőnek erőssítésére a' mondott; hogy az Austriai seregek, ha Frantziaországból kimennek, azután még a' Rénus mellett, mint *Observations armada*, megállapodni 's Frantziaország' költségén tartatni fognak — oly gyáva és fundamentom nélkül való, hogy megczáfoltatást se' érdemel, 's az efféle tudósítások a' Fő Vezér Báró Frimont Lovasság' Generálisának ő Exc.jának igazgatása alatt lévő se' katona se' egyéb hadi tisztviselőktől nem szármoztak, kik se' irás se' szóbeszéd által oly hireket el nem terjesztenek, a' mellyeknek tárgya még ezutánni véghatározástól van felfüggesztetve, 's a' mellyeknek elterjesztése külömben se' egyébire, hanem tsak félelemgerjesztésre szolgálna."

S v é t z i a.

A' Király Sept. 1-ső napján Drontheimba megérkezett: a' hol a' Norvegiai koronával való megkoronáztatását ugyan ezen hónapnak 7-dikére határozta.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Budai újságlevelekben ily hazai történetekről tudósítottunk Sept. 24-dikén: — „A' Therésia városbéli Sz. Lélek' templomában nevezetes Zsidó familiával vitte véghez az odavaló Plebánus T. Schrajer Ádám úr a' keresztelési Szentség' munkáját, minekutánna azzal az illendő tanítást 's készítést elvégezte volna. Ezen familia, melly ekképpen a' Romai Catholika Religiót felvette, egy atyából, ennek fiyából, és fijának fiyából. Az atyának neve eddig volt *Hülff Gerzson*, elébb Budai most Pesti, keresményét ily *firma* alatt folytató Pénzváltó: Hülff G. J és a' Fija. Most a' Hülff névhez *János György* nevet kapott a' kereszttségben. Mind érdemes 's életét igaz egyenességgel folytató pénzváltó, egyszersmind a' Budai Zsidó gyülekezetnek is jó példával szolgáló Előjárója volt hat esztendejig. A' fija Leopold János Nepomuk, az unokája János Nepomuk nevetek vettek a' kereszttségben. Az öreg' keresztattya Weindinger Pesti Polgálmester ur, a' fiyájé Boráros Pesti Magistratualis Senátor 's N. Pest Vármegyei Táblabíró ur, az unokájáé pedig *Kolb* Pesti Polgár 's egy nevezetes füszerzámos boltnak tulajdonosa.

A' múlt hétnek végén (25 's 26-dik Sept.) már hozzá fogtak volt a' Budai hegyeken némelly eleintén való szüreteléshez, 's most már egész héten divatjában foly a' szüret. A' szüret elég jó, *mert a' bor sok, és jó.*

Sept. 22-dikén délután 4 órakor ismét szép próbákat tett a' St. Leon ur 's társasága' gőz hajója a' Buda és Pest közt folyó Duna vizén sok ezer nézőknek gyönyörködtetéssekre. Idő nagyon szép volt hozzá. A' hajón is számos uraságok jelen voltak időtöltés' okáért.

Ugyan ezen hónapnak 15-dikán Gra-salkovics ő Hertzegsége nagyon tréfás, farkas és raka vadászattal való időtöltést tsinált Gödöllőn számos uri vendégeinek. Alattvalóinak javokra már néhány hónapok előtt össze fogdosztatván külömbkülömb jószágain 42 efféle ragadozó állatokat, 's lántzokon jó gondviselés alatt tartatván őket, a' nevezett napon, páronként, felmaszkurázva, egy kerítésbe kibotsáttatta, a' hol agyon lövöldöztettek.

* *

Aradról: — Ferdinandus ő K. Fő Hertzegsége, mint Ország' Kommandirozója Sept. 10-dikén ide érkezvén, 11-dikben katonai visgálást tartott, 's 12-dikben útját Mezőhegyes felé folytatta.

* *

Pelsütről Tek. Nem. Gömör és Kis Hont törvényesen egyesült Vármegyéből Sept. 19-dikén 1818.

Nagy Mélt. L. B. Vásáros Naményi Eötvös Ignácz Ur Országunk egyik fő Oszlopa, a' Magyarok Szent Zálogának hív Örzője, Felséges Koronás Királyunk Kamarása, és belső titkos Tanátsosa ezen Tek. Nem. Megyének Fő Ispányi Hivatal viselő Nagy Lelkü Administratora Fő Kormányozója és Attya előlülése alatt tartott e' folyó Hónap 9-dikén az Építőszék; melynek alkalmatosságával, azon Igasságszerető, a' Vallásoknak minden megkülömböztetése nélkül, egyedül tsak a' közjónak előmozdítását tekintetbe vevő, elmebéli tehetséget, érdemet, és a' virtust szerető és néző fő Kormányozó Urnak fontos mondása előre való botsátása után következő Tagok, nagyobb részint Hivataljaikban megerősítették, némellyek meg újontan választattak, úgy mint:

Ord. V. Ispán: *Mariassy István.*
 Subst. V. Ispán: *Abaffy Károly.*
 Fő Notarius: *Bodó Samuel.*
 Első V. Notarius: *Abaffy Miklós.*
 Második V. Notarius: Ifjabb *Mariassy Pál.*

Hadi Adó fő Beszedő: Idősebb *Mariassy Pál.*

Honnyi Adó fő Beszedő: *Ragályi Ferencz.*

A' Felső Járásbéli Adó Beszedő *Reményik András.*

A' Putnokiba *Oroszlányi László.*

A' Ratkaiba *Lakatos László.*

A' Kis Hontiba *Daxner János.*

A' Serkabe *Kis Gergely Gáspár.*

Fő Ügyészek: *Molnár András* és *Hubay Pál.*

Vice Ügyész: *Csák Pál.*

Számvevő: *Szontagh Wilhelm.*

1. A' Felső Járásban.

Fő Szolgabíró *Szathmáry Király Miklós.* V. Szolgabírák: *Mariassy Sigmund* és *Jankó András.* Ord. Esküttek: *Lubik László, Szeretseny János* és ifjabb *Marton János.*

2. A' Putnokiba.

Fő Bíró: *Szathmáry Király Pál.* V. Bírák: *Vadd Tamás* és *Abaffy János.* Ord. Esküttek: *Söldos Ferencz* és *Adorjau István.*

3. A' Ratkai Járásba.

Fő Sz. Bíró: Ifjabb *Draskoczy Samuel.* V. Sz. Bírák: Ifjabb *Szontagh Adám* és *Szentmiklossy Rudolf.* Ord. Esküttek: *Oroszlányi Antal* és *Barna István.*

4. A' Kis Honti Járásba.

Fő Szolgabíró: *Zathuretzky Tobias.* V. Szolgabírák: *Rabovszky József* és *Horváth György.* Ord. Esküttek: *Bakay Ignätz* és *Kubinyi Antal.*

5. A' Serki Járásba.

Fő Szolgabíró: *Szilassy Ferencz.* V. Sz. Bírák: *Hollo Pál* és *Kubinyi Gedeon.* Ord. Esküttek: *Borbás Antal* és *Bátky Menyhárdt.*

Betsületbéli Tisztek.

1. Notariusok.

Gróf *Andrassy György.* *Kováts Lajos.* *Ragályi Antal.* *Mariassy Jób.* *Bárdy Pál.* *Sipos József.* *Supanits Ferencz.*

2. Fiscalisok.

Liptay Josef. Ifjabb *Nagy Gedeon.* *Czegledy Samuel.* *Széplaky József.*

3. Esküttek.

Szentiványi Ferdinand. Ifj. *Kubinyi Miklós.* *Malatinszky László.* *Toth Károly.* *Hovats Josef.* *Batta Bálint.* *Csaplovits Samuel.* *Tersztianszky Kiszél Lajos.*

Archivariusok.

Ord. *Marikovszky Gábor.* Vice: *Fabriczius Károly.*

Doctorok.

Marikovszky György és *Vihelyi Ferencz.*

Járásbéli Seb Orvosok.

Weinmann. *Pétsi.* *Mariantsek.* *Prúuyi.* *Psenyitska.*

Fegyverviselők Hadnagya.

Zima György.

Uti Commissariusok.

Zoborszky Imre. *Petrovits Constantin.* *Csaplovits Samuel.*

Transennalis Commissariusok.

Osvart János. *Lubik Ferencz.* *Petrovits Theodor.* *Vitarius István.*

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 September' 25-dikén 240 $\frac{5}{6}$ — 26-dikán 239 — 28-dikán 240 $\frac{1}{4}$ — forintot.